

ES LIFE Programmas projekts
"Natura 2000 aizsargājamo teritoriju
pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

Zālāju biotopu *Natura 2000* teritoriju līmeņa aizsardzības mērķplatības noteikšana

Baiba Galniece

23.04.2025.

Seminārs «Biotopu un sugu ekspertu un daba aizsardzības plānu izstrādātāju seminārs – praktiskā darbnīca»

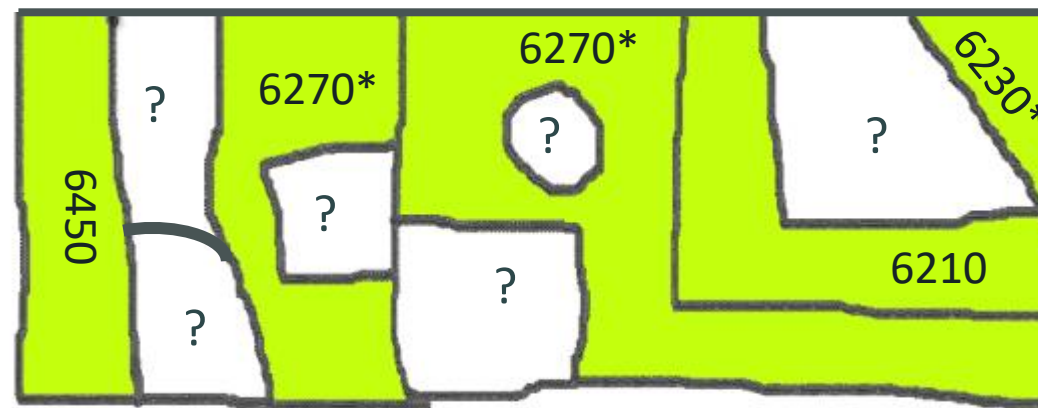
Lietotie saīsinājumi:

CO = *conservation objective* = aizsardzības mērķis, kas attiecas tikai uz Natura 2000 teritorijām

CO ietver sevi gan biotopu mērķplatību, gan biotopu mērķkvalitāti

Mērķplatība = esošās biotopa platības (ES nozīmes aizsargājamie biotopi) + potenciālās biotopu platības

- aizsardzības mērķi apraksta aizsardzības biotopa stāvokli, kas ir vai nu **atjaunojams** vai **saglabājams**;
- jābūt **kvantitatīvam** (izmērāmam);
- jābūt **reālistiskam** un **sasniedzamam**;
- nav statistiski, tie **var tikt pārskatīti**, balstoties uz jaunāko zinātnisko informāciju

Dati potenciālo zālāju biotopu platību noteikšanai: izmanto visu aktuālo un pieejamo informāciju, kas ir pieejama

- dažādu ciklu ortofoto kartes; topogrāfiskās kartes 1:10 000 (1942.–1963. gads);
- LVM GEO dati – plašs diapazons;
- ES nozīmes aizsargājamie biotopi, to kvalitāte
- meža reģistra dati;
- aktuālā LAD lauku bloka (LB) karte, LB vēsture kopš 2012. gada;
- dažādu projektu izstrādātie rīki – LIFE OrgBalt gruntsūdens dziļuma kartes (10 un 30 cm dziļumā), *konektivitātes modelis, putnu sugu izplatības modelēšana (rastra dati), C.10 tālizpētes rīku iespējas jaunas potenciāli aizsargājamo biotopu vietas noteikšanā*;
- GRSSLIFE, GRSSLIFE2 un Kohēzijas fonda atjaunotās platības + 6100 platības
- potenciālie zālāji no DDPS *Ozols* (Dabas skaitīšanas);
- BVZ datu analīze (NAT-PROGRAMME 2013. gada);
- dabas aizsardzības plāni;
- sertificēto ekspertu atzinumi;
- eksperta zināšanas u.c.

Nosacījumi potenciālo zālāju biotopu platību noteikšanai

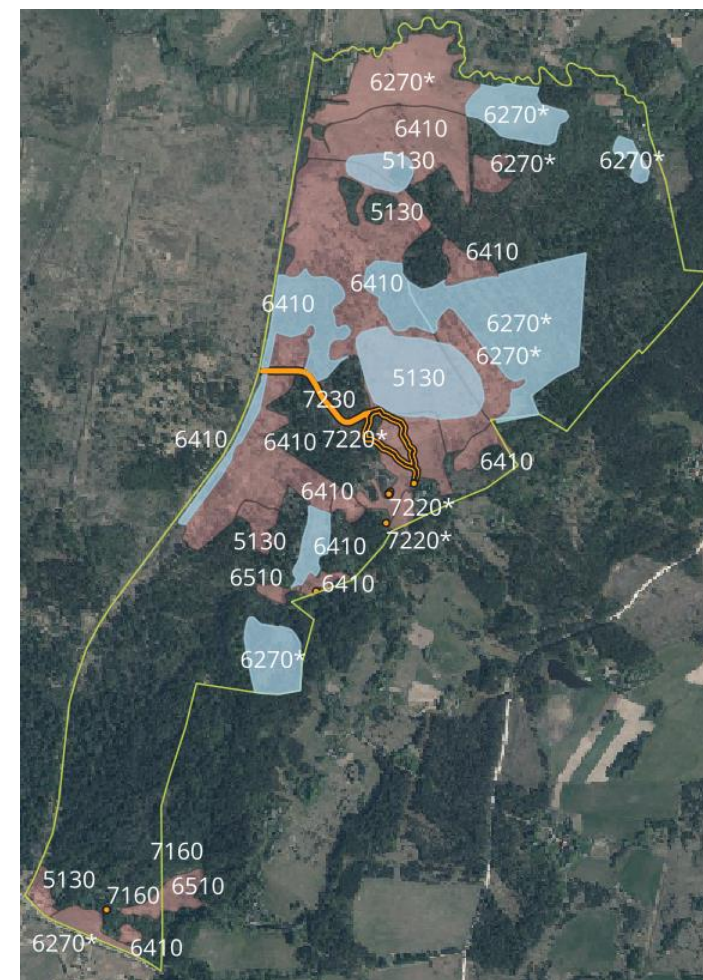
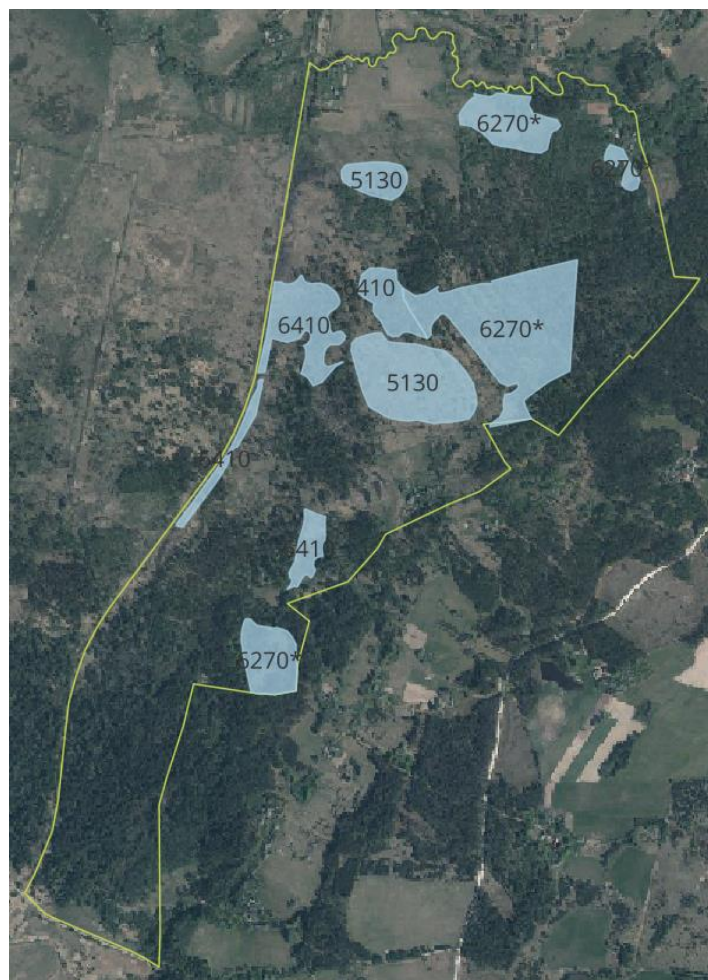
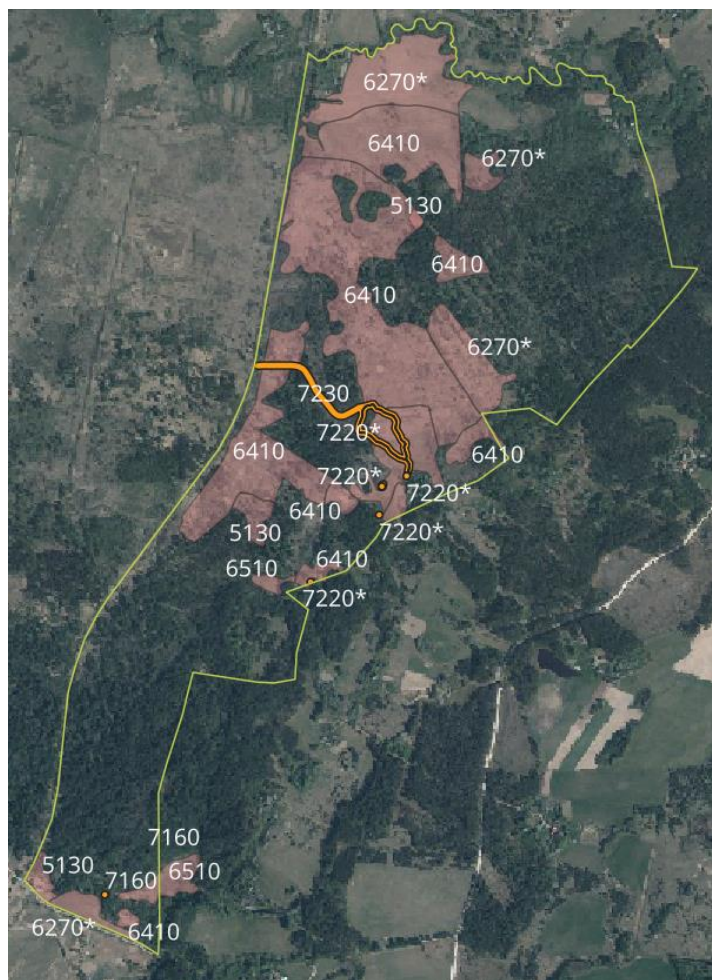
katra atlasītā biotopu mērķplatība vērtā individuāli, ņemot vērā vietas un ainavas kontekstu, *Natura 2000* izveides mērķi, sociālekonomiskie faktori (piekļuve (ceļš, tilts), intensīvā lauksaimniecība u.c.)

- platības, kas DDPS *Ozols* pēc biotopa koda atbilst 6100 *Atjaunoti ES aizsargājamie zālāji*, ja tās vēl nav sasniegušas ES nozīmes aizsargājamā zālāja biotopa statusa;
- platības, kuras LAD sistēmā deklarētas kā ilggadīgie zālāji un kuras nav tikušas pieteiktas maksājumiem kā cita atbalsttiesīgā kultūra laika periodā no 2012. līdz 2023.gadam;
- potenciālo ES nozīmes aizsargājamo zālāju biotopu platības, kas reģistrētas DDPS *Ozols*, ja tās nav pārveidotas citos zemes lietojuma veidos.

NETIKA IEKLAUTAS MĒRKPLATĪBĀ:

- vēsturiskās zālāju biotopu platībās, kurās pēc Meža valsts reģistra datiem ir spēkā esoša mežu taksācija vai cits zemes lietojuma veids, piemēram, zāļu purvs, lauce, dzīvnieku piebarošanas vietas;
- platības, kurās koku un krūmu aizaugums ir lielāks par 75 %, bet Meža valsts reģistrā nav reģistrēta kā meža zem.

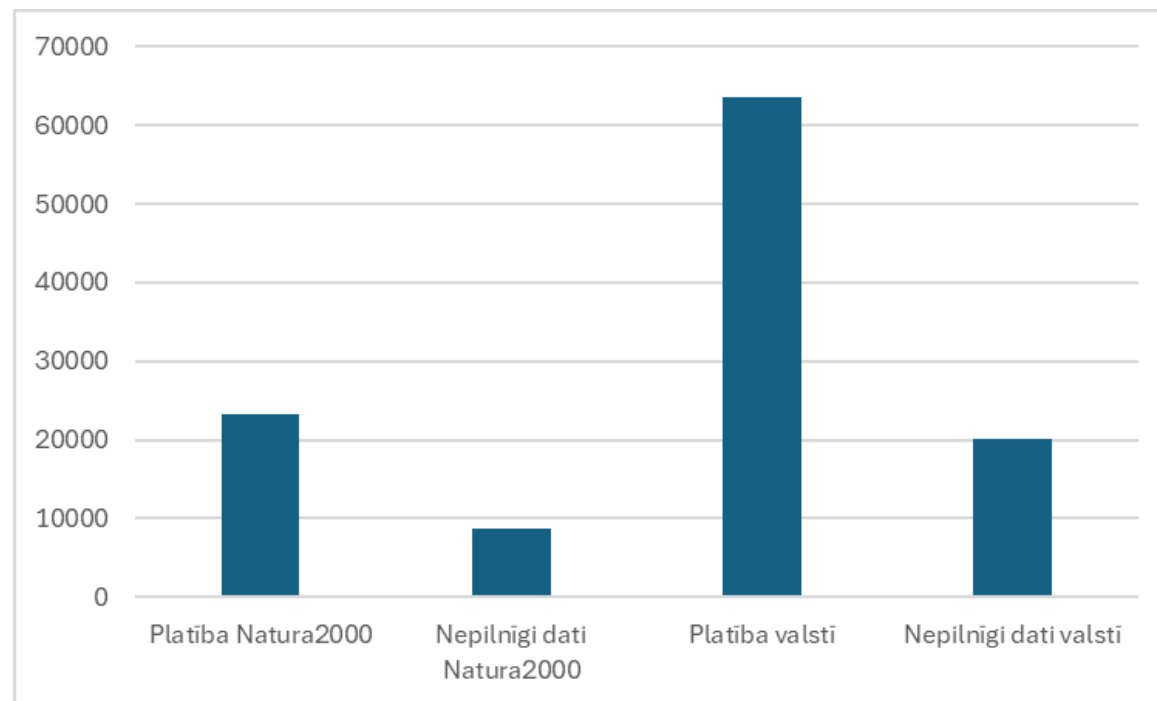
Netika vērts no putnu skata punkta, proti, izvērtētas potenciālās zālāju platības kā putnu dzīvotnes!

!!! Anketā jāaizpilda visi parametri, jāapvelk visi n !!!

Visvairāk nepilnīgu datu ir parametriem:

- apsaimniekošana;
- pļauj un savāc;
- kūla veģetācijā;
- virsmas atjaunošana;
- atjaunojošo pasākumu summa;
- atjaunošana izcērtot krūmus.

n = 25 681,

3466 anketām trūkst kāds parametrs, lai aprēķinātu kvalitāti – 13,5 %
 8178 ha platība ar nezināmu kvalitāti dēļ nepilnīgi aizpildītām anketām
 16 759 ha ir kopējā nezināma kvalitāte zālāju biotopiem

ES LIFE Programmas projekts
"Natura 2000 aizsargājamo teritoriju
pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

Paldies!

latvianature.lv

